

Historieglimt 87

KBS på Leangen

I skrivende stund (2010) stenger KBS sine dører for publikum. Butikksenteret har ikke gått konkurs. Tvertimot skal det rives for å bli gjenreist i større format og være klart om to år. KBS har i mange år vært et stort og velutstyrt supermarked der den store parkeringsplassen på mange handledager har vært ganske fullsatt. På mange måter har KBS vært et landemerke ved innkjøringen til sentrum; noe av det første besøkende ser av byen. Når en ser på opprinnelsen kan en undre seg over suksessen. Dessuten er KBS et interessant eksempel på utviklingen av handelen i Norge ved overgangen fra mange forretninger av ulik størrelse til store handlessentrer. Hemmeligheten har nok vært den trafikale plasseringen i tillegg til at utformingen har tiltalt kundene.

I 1973 startet tre initiativtakere handel i et stort lagerskur på 1600 kvadratmeter ved Strindheimkrysset. Det var de to kjøpmennene Rolf Kjerringvåg og Arne Bringedal og som tredjemann bondesønnen Lars Sjømo fra Hølonda. KBS er forbokstavene i etternavnene deres. Hver skjøt inn kr 50.000 som sin andel av aksjekapitalen. Arealet var ikke beregnet for handel og fredningen av den vernede alleen til Falkenborg gård måtte oppheves for storparten av alleen. Selve lagerbygget ble reist for midler fra et forsikringsoppgjør etter en bryggebrann i Kjøpmannsgata noen år tidligere. Mot planene om et kjøpesenter var det protester blant annet fra Dalen hageby som var redd for den store trafikken, men tillatelse ble likevel gitt.

Ved starten i 1973 var KBS landets største dagligvareforretning. Da het det KBS Leangen Stormarked. Fra 1973 til rivingen i 2010 har det gått 37 år. Det er lang tid for et kjøpesenter i det moderne Norge. I 1985 kjøpte KBS naboeiendommen som hadde huset bilforretningen Autopark. De to eiendommene ble i 1993 bygd sammen til ett senter med 32 virksomheter. I 1989 ble det innledet et samarbeid med en av gigantene i norsk dagligvarehandel, Hakongruppen, som utviklet RIMI-kjeden og andre kjedekonsepter. To av initiativtakerne, Bringedal og Kjerringvåg, solgte seg ut i 1992. Sjømo fortsatte. Samarbeidet med Hakongruppen ble formalisert ved etableringen av Hakon Nord as. Lars Sjømo var leder av selskapet med 500 forretninger i de fem nordligste fylkene. Det hadde i 1995 en omsetning på 3.6 milliarder kroner. Grossistfirmaet KØFF Nord as ble senere innlemmet i gruppen og omdøpt til Hakon Distribusjon Nord as.

Her skal vi vende tilbake til selve senteret som populært bare kalles KBS. I løpet av de 37 årene har det skjedd en rekke utbygninger, endringer og utbytting av forretninger. I 1993 ble det omdøpt til KBS Kjøpesenter. I en selvpresentasjon heter det om senteret: *"KBS Kjøpesenter er et familiesenter som setter familie og barn i fokus. Du finner lekerom i 2. etasje og handlevogner for barna kan leies ved Edwis leker. Stellerom for de minste finner du i 2. etasje.*

vis a vis Jordbærpikene... På KBS Kjøpesenter er du velkommen til å handle i våre 47 spennende butikker

Åpningsdagen for det nye KBS som har fått navnet Sirkus Shopping, er satt til den 4. oktober 2012. Da er planen at senteret skal romme 100 forretninger som skal ligge i to etasjer på 65.000 kvadratmeter gulvflate. Det er det dobbelte av nåværende antall på 47 butikker og mer enn på City Lade. Under bygningen blir det parkeringsplass i to etasjer for 900 biler. På toppen skal bygges 96 leiligheter med samlet gulvflate på 7.000 kvadratmeter, som både skal bygges og eies av entreprenøren Skanska. Byggeomkostningene er satt til kr 1.3 milliarder. Nåværende eier, Realinvest as, står bak planene. Realinvests eiere, søskenparet Mona og Hans Hoff, mener at det nye KBS skal bli annerledes enn vanlige kjøpesentre blant annet med et velværesenter på 3500 kvadratmeter med leger, fysioterapeuter, tannleger og velværeaktører av ulike typer. Det blir også klesbutikker som i dag ikke finnes i Norge. Det nye KBS skal bli et grønt senter. Det blir grønt- og lekeanlegg utenfor veggene og på taket blir det hager for leilighetene dersom alt går etter planene.